

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій



УЗГОДЖЕНО
Декан факультету
С. Смерічевський
Сергій СМЕРІЧЕВСЬКИЙ
«08» 09 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи
Анатолій Полухін
Анатолій ПОЛУХІН
«08» 09 2022



Система менеджменту якості
ПРОГРАМА

Навчальної практики «Вступ до спеціальності»
Освітньо-професійна програма «Митна та біржова справа»
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Форма навчання	Курс	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Самостійна робота (годин)	Форма семестрового контролю
Денна	1	2	90 годин /3.0 кредити ECTS	90 годин	Диф.залік
Заочна	2	3	90 годин /3.0 кредити ECTS	90 годин	Диф.залік

Індекс РБ - 6 - 076 - 3 / 21
Індекс РБ - 6 - 076 - 3з / 21

СМЯ НАУ ПП 11.01.05-01-2022



Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА
«Вступ до спеціальності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
11.01.05–01–2022

Стор 2 із 9

Програма практики розроблена на основі робочих навчальних планів РБ-6-076-3/21, затвердженого «16» 06 2021р., РБ-6-076–3з /21, затвердженого «15» 06 2021р., спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньо-професійної програми «Митна та біржова справа».

Програму розробив
Доцент кафедри економіки
та бізнес-технологій

Людмила ДОЛГОВА

Гарант ОПП
Завідувач кафедри

Оксана ЧУМАК

Програму практики обговорено та схвалено на засіданні кафедри економіки та бізнес-технологій протокол від «05» 04 2022р. № 5

Завідувач кафедри


Оксана ЧУМАК

Програму практики обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 7 від «07» 04 2022р.

Голова НМРР
Доцент кафедри бізнес-аналітики
та цифрової економіки

Анатолій ТОФАНЧУК

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «Вступ до спеціальності»	Шифр документа	СМЯ НАУ 11.01.05–01–2022
		Стор 3 із 9	

1. ВІДОМОСТІ ПРО СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ТА ПРО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ

Навчальна практика «Вступ до спеціальності» є обов'язковою складовою циклу практичної підготовки бакалаврів за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» включає базові знання з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності діяльність необхідних для майбутньої професійної діяльності, бакалаврів підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, здатних вирішувати певні проблеми і задачі за умов оволодіння системою загальних та фахових компетентностей. ОПП «Митна та біржова справа» під час якої здобувачі вищої освіти оволодіють знаннями, вміннями та практичними навичками в сфері товарознавства, технічного регулювання, нормативно-правового регулювання та організації комерційної складової зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких структур, використання митних режимів та методів оптимізації митного оформлення, здійснення біржових операцій відповідно до умов бізнес-середовища.

2. ВІДОМОСТІ ПРО БАЗИ ПРАКТИКИ

Навчальну практику «Вступ до спеціальності» здобувачі вищої освіти проходять на кафедрі економіки та бізнес-технологій. Основними місцями проведення практики здобувачів є комп'ютерний клас, методичний кабінет та навчальні аудиторії кафедри.

3. ЦІЛІ ПРАКТИКИ


Під час проходження практики практикант повинен досягнути наступних цілей:

знати:

- теоретичні основи управління підприємницькою, торговельною та біржовою діяльністю;
- методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур.
- сформулювати у здобувачів вищої освіти уяву про майбутній фах, про професію та її роль і значення у сучасних умовах;
- визначити основні риси професійної діяльності;
- прискорити адаптацію до умов вузівського життя, створити умови для вибору здобувачами вищої освіти напрямку своєї подальшої спеціалізації в процесі навчання, усвідомлення ними своїх життєвих цілей, місця й завдань у нових умовах та розробки програми особистих дій для подальшого працевлаштування і забезпечення власної кар'єри.

вміти:

- проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати наукову діяльність.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «Вступ до спеціальності»	Шифр документа	СМЯ НАУ 11.01.05–01–2022
		Стор 4 із 9	

- застосовувати практичні навички для забезпечення результативної наукової та професійної діяльності в підприємницьких, торговельних і біржових структурах.
- застосовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно-спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
- показувати уміння працювати автономно та в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
- виявляти та обґрунтовувати пріоритетні напрями організації та ведення власного бізнесу.

4. МЕТА ПРАКТИКИ

Метою практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями майбутньої професії, її змістом та завданнями управлінської діяльності, роллю керівників різних рівнів в управлінні сучасними підприємствами, роботи адміністративних підрозділів, формування умінь і навичок для майбутньої практичної діяльності в митній та біржовій справі.

5. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (далі – ЗК)


- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

6. ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (далі – ФК)

- ФК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Організаційне та навчально-методичне керівництво практикою «Вступ до спеціальності» забезпечується кафедрою економіки та бізнес-технологій факультету економіки та бізнес-адміністрування (ФЕБА) відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, №37-38, ст. 2004), «Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті» від 07.02.2020 р. та діючого відповідно до наказу ректора 651/од від 09.12.2021 року «Положення

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «Вступ до спеціальності»	Шифр документа	СМЯ НАУ 11.01.05–01–2022
		Стор 5 із 9	


про організацію та проведення практики здобувачів Національного авіаційного університету».

До керівництва практикою залучаються досвідчені викладачі кафедри, які беруть безпосередню участь в навчальному процесі, по якому проводиться практика. Контроль і аналіз результатів практики здійснюється завідувачем кафедри економіки та бізнес-технологій.

Обов'язки здобувачів вищої освіти, керівника практики від університету та від бази практики висвітлені у Розділі 4 Положення про організацію проходження практик здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету СМЯ НАУ П 03.01(20)-02-2021.

8. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

1. Генезис та сутнісна характеристика підприємництва.
2. Типи професійної підприємницької діяльності та їх особливості.
3. Інноваційне підприємництво.
4. Виробнича підприємницька діяльність та її форми.
5. Посередницька (комерційна) підприємницька діяльність
6. Підприємництво у сфері надання фінансових послуг.
7. Підприємництво у сфері надання консалтингових послуг.
8. Підприємництво у сфері надання страхових послуг.
9. Електронний бізнес як сучасна форма підприємницької діяльності.
10. Підприємницька ідея, її джерела та методи пошуку.
11. Вибір форми організації бізнесу та обґрунтування цілей підприємницької діяльності
12. Організація процесу створення і реєстрації нового підприємства.
13. Поняття та класифікація організаційно-правової форми підприємництва.
14. Можливі організаційно-правові форми малого підприємництва ,їх переваги та недоліки
15. Господарські товариства як організаційна форма підприємництва.
16. Індивідуальне підприємництво: форми, переваги і недоліки .
17. Франчайзинг як особлива форма організації власної справи
18. Підприємницький капітал : сутність і складові елементи.
19. Формування статутного капіталу підприємства - початкового (стартового) підприємницького капіталу.
20. Джерела формування підприємницького капіталу.
21. Бізнес-план як інструмент стратегічного планування та оперативного управління діяльністю фірми.
22. Поняття “культури”, “бізнес-культури” в системі підприємництва.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «Вступ до спеціальності»	Шифр документа	СМЯ НАУ 11.01.05–01–2022
		Стор 6 із 9	

23. Біржова діяльність.
24. Митна брокерська діяльність як вид підприємництва.
25. Особливості підприємництва в авіації.

8.1.Звіт з практики

Після закінчення навчальної практики «Вступ до спеціальності» здобувач вищої освіти повинен подати на кафедру:

- звіт про проходження практики;
- календарний план-графік проходження практики;
- щоденні нотатки про проходження практики.

Результати проходження практики здобувачі вищої освіти оформляють як письмовий звіт. Звіт являє собою систематизований і послідовний опис всіх процесів і освітлює всі інші питання, передбачені програмою практики.

Звіт з практики включає в себе декілька етапів:

- 1.Історія НАУ
2. Історія кафедри «Економіки та бізнес-технологій»
3. Моя майбутня професія
4. Знайомство з ОПП «Митна та біржова справа»
5. Виконання індивідуального завдання згідно тематики.

Звіт про проходження практики оформлюється кожним здобувачем вищої освіти окремо з такими структурними елементами:

- титульний аркуш ;
- вступ (містить об'єкт, предмет, завдання і мета практики);
- оформлений щоденник практики;
- індивідуальний план-графік навчальної практики;
- результати виконання індивідуальних завдань.

Всі частини звіту з практики мають бути оформлені відповідно до таких вимог: формат А4, гарнітура Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, абзацний відступ 1,25 см. Поля: ліве – 3 см, нижнє та верхнє – 2 см, праве – 1 см. Приблизний загальний обсяг звіту з практики – 15-25 сторінок.


Звіти, які не відповідатимуть означеним вимогам, повертатимуться на доопрацювання.

Оформлення звіту є обов'язковою умовою складання заліку з навчальної практики та переведення на наступний курс.

Здобувач вищої освіти допускається до складання диференційованого заліку з навчальної практики у разі виконання програми практики в повному обсязі.

9. ПІДСУМКИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ.

У результаті проходження практики здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання (далі – ПРН).

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «Вступ до спеціальності»	Шифр документа	СМЯ НАУ 11.01.05–01–2022
		Стор 7 із 9	

ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449517#Text>

2. Про Митний тариф України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/584-18/print1454833658535505>

3. Про затвердження переліку товарів, ввезення яких на митну територію України та/або переміщення територією України прохідним та внутрішнім транзитом здійснюється за умови обов'язкового надання митним органам забезпечення сплати митних платежів.


URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/461-2012%D0%BF/print1454833658535505>

4. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

5. Закон України «Про Митний тариф України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>

6. Митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua>


7. Аргунов В.А., Березний Є.М., Бичков В.В., Будаков А.Ю., Булана В.В. Основи митної справи в Україні: підручник / П.В. Пашко (ред.). К.: Знання, 2018. 652 с.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «Вступ до спеціальності»	Шифр документа	СМЯ НАУ 11.01.05–01–2022
		Стор 8 із 9	

8. Вишневецька Л.І. Митна статистика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. - К.: Професіонал, 2018. 352 с.
9. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник, 5-те вид., перероб. та допов. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 410 с.
10. Гребельник О.П. Митна справа: 5-те вид. оновл. та доп. Київ: ЦУЛ, 2019. 400 с.
11. Годяк А.І. Митне право України : навч. посібн. / А. І. Годяк, О. М. Ілюшик, Я. П. Павлович-Сенета. Львів : СПОЛОМ, 2017. 308 с
12. Гуцул І. А. Митна політика зарубіжних країн: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 198 с.
13. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність-3 : навч. посібн. / За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. К. : Центр учбової літератури, 2018. 356 с.
14. Дубініна А., Сорокіна С., Зельніченко О. Митна справа: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 320 с.
15. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / [Ю.Г. Козак, Є.В. Савельєв та інш.]. 6-е вид., перероб. та доп. / ред. Ю. Г. Козак. Київ, ЦУЛ, 2019. 292 с.
16. Іванова Т.В. Митна справа: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 162 с.
17. Козак Ю.Г., Логвинова Н.С. та інш. Міжнародні фінанси. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2021. 640с.
18. Кузьмін О.Е., Мельник О.Г., Терлецька В.О. Митна справа. Львів: Львівська політехніка, 2021. 240 с.
19. Митна справа України : підручник / Н.В. Мережко, П.В. Пашко, В.В, Ченцов ; за ред. П.В. Пашка. Київ : Університет ДФС України, 2017. 442 с.
20. Управління митними ризиками: теорія та практика : монографія / за заг. ред. І. В. Несторишена та В. А. Туржанського. Ірпінь-Хмельницький, 2018. 302 с.
21. Федотов О.П. Організація митного контролю: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). 2020. 144 с.
22. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посібн. Тернопіль, 2017. 137 с.
23. Чернишова Л. О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навч. посібник / Л.О. Чернишова, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. Харків: Форт, 2017. 238с.

11. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної здобувачами вищої освіти навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.11.1.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «Вступ до спеціальності»	Шифр документа	СМЯ НАУ 11.01.05–01–2022
		Стор 9 із 9	

Таблиця 11.1

№ п/п	Види діяльності	Кількість балів
1	Ознайомлення здобувачів вищої освіти з програмою практики, оформлення документів для проходження практики, отримання індивідуального завдання	5
2	Інструктаж з порядку проходження практики, техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежної безпеки	5
3	Виконання тематичного плану проходження практики	40
4	Виконання індивідуального завдання	40
5	Складання, оформлення та захист звіту	10
Разом		100

Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана здобувачем вищої освіти за результатами виконання та захисту практики в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відповідної заліково-екзаменаційної відомості, а також до навчального індивідуального плану студента та додатка до диплома, наприклад, так: *92/Відм./А*, *87/Добре/В*, *79/Добре/С*, *68/Задов./D*, *65/Задов./E* тощо.